

LEXNOVA NYHETER

Peab övertog ansvar för föreskriven teknisk golvlösning

Publicerad
17 MAR 2021

Peab måste betala över sex miljoner kronor för fel på ett kubbgolvs i en galleria i Kristianstad. Tingsrätten tolkar kontraktet så att parterna flyttade hela ansvaret för föreskrivna tekniska lösningar från beställaren till entreprenören. Ändringen av ABT 06 innebär att Peab åtog sig ett mer omfattande ansvar för föreskrivna tekniska lösningar än vad som normalt är fallet.

Peab Sverige AB och fastighetsutvecklaren Steen & Ström Sverige AB ingick den 27 september 2012 ett entreprenadkontrakt gällande om- och nybyggnad av handelsgalleria Galleria Boulevard i Kristianstad med Peab som entreprenör och Steen & Ström som beställare. Som del av entreprenadkontraktet ingår administrativa föreskrifter samt standardavtalet ABT 06. Entreprenaden genomfördes som en totalentreprenad i samverkan.

Entreprenaden godkändes vid slutbesiktning den 2 juli 2015. En garantitid om fem år började därefter att löpa. Parterna har avtalat att garantitiden för hela entreprenaden gäller till och med den 1 augusti 2019.

Som del i Peabs entreprenad skulle ett så kallat kubbgolvs läggas i stora delar av gallerian. Ett kubbgolvs tillverkas av klossar av massiv trä som läggs med ändträet uppåt och klossarna hellimmas mot underlaget. Av besiktningsutlåtande från den 6 september 2017 har besiktningsmannen antecknat att kubbgolvet har flera skador där golvs har släppt från underlaget. Kubbgolvet som lades var Kubbgolvs Base från leverantören Almedalsgolvs.

Det lades i gallerian av Peabs underentreprenör Göinge Golvs AB. Tvisten handlar om det kubbgolvs som utgör en del av Peabs entreprenad. Parterna är i huvudsak oense om vad som har orsakat skadorna i kubbgolvet, vilka skador som uppstått under garantitiden och omfattningen av dessa, om Peab kan hållas ansvarigt för skadorna samt om beställarens avhjälpandekostnader.

Steen & Ström begärde 6 291 495 kronor i ersättning av Peab. Grunden för talan var bland annat att kubbgolvet inte varit en av beställaren föreskriven teknisk lösning och Peab har haft funktionsansvar för kubbgolvet. Beställaren har löpande rengjort och underhållit kubbgolvet enligt golvleverantörens anvisningar som överlämnades av Peab.

Peab kontrade bland annat med att bolaget har genomfört entreprenaden i enlighet med kontraktshandlingarna och har utfört sitt åtagande fackmässigt och det föreligger således inte fel i entreprenaden. Beställaren ansvarar för kubbgolvet så som föreskriven teknisk lösning och Peab har ett utförandeansvar och inte funktionsansvar för kubbgolvet. De skador som har noterats på kubbgolvet i gallerian beror på Steen & Ströms felaktiga städning, där för stor mängd vatten använts, i förening med bristfälligt underhåll och felaktig skötsel.

Helsingborgs tingsrätt konstaterar inledningsvis att utgångspunkten för en totalentreprenad är att det är entreprenören som, förutom att ansvara för utförande, även svarar för projekteringen. Avsikten med en totalentreprenad är att beställaren i förfrågningsunderlag ställer funktionskrav och att entreprenören ansvarar för att funktionskraven uppfylls, men själv väljer utformning och tekniska lösningar.

Enligt ABT 06 är funktion en sådan användbarhet eller sådan för användbarhet nödvändig egenskap som normalt konstateras genom mätning, provning eller nyttjande. Om beställaren i en totalentreprenad, i stället för att ställa funktionskrav, föreskriver ett visst utförande eller teknisk lösning ansvarar beställaren normalt för denna, vilket följer av kap. 1 § 6 och § 8 ABT 06.

I kap. 1 § 6 ABT 06 anges att den part som tillhandahållit uppgifter, undersökningsmaterial och tekniska lösningar ansvarar för deras riktighet. Vidare gäller enligt kap. 1 § 8 ABT 06 att om beställaren har föreskrivit eller fordrat viss teknisk lösning, ska utförande enligt lösningen anses uppfylla kontraktsenliga fordringar. I bestämmelsen anges även att entreprenören ansvarar för att entreprenaden i övrigt uppfyller kontraktsenliga fordringar, såvida inte omständigheterna uppenbarligen föranleder annat. I kommentaren till bestämmelsen anges att den första meningen medför att entreprenören inte har funktionsansvar utan enbart utförandeansvar i de avseenden beställaren föreskrivit tekniska lösningar. Det anges vidare i kommentaren att det ingår i entreprenörens åtaganden att anpassa sina lösningar till vad beställaren har föreskrivit och att detta medför att entreprenören ska utreda följderna av beställarens krav på viss teknisk lösning avseende entreprenaden i övrigt.

Den första tvistiga frågan tingsrätten har att ta ställning till är vem av parterna som ansvarar för golvbeläggningens funktion och beskaffenhet. En av handlingarna som ingår i beställarens förfrågningsunderlag benämns A-1.01 Komplettering invändiga material. Handlingen uttrycker inte några funktionskrav i snäv bemärkelse, utan innehåller beställarens önskemål om hur gallerians ytskikt ska se ut.

I listan upptas en rad material till exempel för golv och vissa väggar och tak, utformning av rulltrappor och räcken, men också vilka kulörer som ska användas vid målning. I de fall material omnämns sker det i flera fall med en specifik referens till ett visst fabrikat och en viss modell, men det lilla ordet ”typ” är genomgående inskjutet före det enskilda materialvalet. I ingressen till listan anses också att ”Angivna fabrikat anger kvalitetsnivå. Likvärdiga fabrikat får användas men beställaren och arkitekten avgör likvärdighet.”

Frågan är alltså om Steen & Ström genom den angivna förteckningen föreskrivit tekniska lösningar i den bemärkelse som avses i kap. 1 § 8 ABT 06. För en sådan tolkning talar, enligt tingsrätten, att specifikationen av materialet onekligen är precis och detaljerad. Mot en sådan tolkning talar att det

funnits en möjlighet för Peab att föreslå andra likvärdiga material, en möjlighet som Peab inte ens påstått att de utnyttjat.

Tingsrättens bedömning är att oavsett om föreskriften av materialvalet skulle anses vara en föreskrift om teknisk lösning eller ej, så begränsar den inte Peabs ansvar för att golvet skulle få den avsedda funktionen. Skälen för detta tingsrättens ställningstagande är två: För det första har Peab i så fall övertagit ansvaret för föreskriften, genom bestämmelser i entreprenadens allmänna föreskrifter. För det andra hade Peab under alla förhållanden ett ansvar för att bolagets övriga åtaganden utfördes på ett sådant sätt att den avsedda funktionen uppnåddes.

Vid bedömningen av frågan om Peab ansvarar för funktion eller enbart för utförande av golvbeläggningen måste hänsyn tas inte bara till bestämmelserna i ABT 06 utan även till vad som i övrigt framgår av kontraktshandlingarna (se Högsta domstolens avgörande NJA 2009 s. 388).

I de administrativa föreskrifterna anges att, med ändring av kap. 1 § 6 ABT 06, entreprenören ansvarar för riktigheten av samtliga uppgifter, undersökningsmaterial och tekniska lösningar som anges i handling 6.3 Förfrågningsunderlag daterat 2012-05-02. Därefter följer ett stycke där beställaren åtar sig att överlåta samtliga konsultavtal för projektering som ingåtts av beställaren till entreprenören för att säkerställa entreprenörens regressrätt vid skada. Bestämmelsen är upptagen i AF:s sammanställning över ändringar i ABT 06 och har således företräde framför ansvarsfördelningen i 1 kap. § 6 ABT 06.

Domstolen skriver: ”Bestämmelsen kan enligt tingsrätten inte ges någon annan innebörd än att parterna har avsett att flytta hela ansvaret (förutom vissa uttryckligen undantagna punkter, som inte är relevanta i denna tvist) för föreskrivna tekniska lösningar m.m. från beställaren till entreprenören. Peab har således genom ändringen av ABT 06 åtagit sig ett mer omfattande ansvar för föreskrivna tekniska lösningar än vad som normalt är fallet vid en totalentreprenad”.

Diskrepansen mellan undantaget från § 6 och bestämmelsen i § 8 tolkar domstolen i ljuset av att avsikten med undantaget från § 6 uppenbarligen har varit att Peab ska ansvara även för de föreskrivna tekniska lösningarna. En sådan tolkning står också i rimligt förhållande till att regressrätten mot konsulter överlåtits från beställaren till Peab.

Tingsrättens slutsats i denna del är således att Peab, för det fall kubbgolvet skulle anses vara en föreskriven teknisk lösning, har funktionsansvar även för det i enlighet med parternas avtal.

I kommentaren till kap. 1 § 8 ABT 06 anges att entreprenören ska anpassa sina lösningar till vad beställaren har föreskrivit samt utreda följderna av beställarens krav på viss teknisk lösning avseende entreprenaden i övrigt. Enligt tingsrätten innebär detta att det under alla förhållanden har ålegat Peab att anpassa sina arbeten på ett sådant sätt att den avsedda funktionen uppnåddes.

Inget tyder, enligt tingsrätten, på att det skulle vara omöjligt att projektera och utföra arbetena på ett sådant sätt att kubbgolvet - vid sin slutliga användning - fungerade. Mot den bakgrunden hade det - även om kubbgolvet skulle anses vara en föreskriven teknisk lösning som beställaren ansvarade för även av denna anledning varit Peab som under alla förhållanden hade ansvarat för sådana brister i kubbgolvet som inte berott på felaktigt underhåll eller misskötsel.

Tingsrätten noterar att motsvarande problem med kubbgolv har funnits även i det så kallade Teliahuset i Stockholm. Peab har visserligen presenterat ett utlåtande över särskild utredning vari besiktningsmannens uppfattning är att de skadorna uppkommit på grund av felaktig skötsel. Den slutsatsen motsägs dock av vad ett vittne uppgett om att det handlade om kubbsläpp i ett nylagt golv.

Vidare motsägs det av vad en företrädare från Peabs leverantör Almedalsgolv angett i mailkonversation med kärandeombudet, nämligen att golvet i Teliahuset revs ut innan det tagits i bruk, något som torde omöjliggöra att skadorna berott på felaktig skötsel.

Eftersom felet med den bristande golvfunktionen har uppstått under garantitiden ansvarar Peab för bristen om inte Peab visar att bolaget utfört entreprenaden kontraktsevenligt eller gör sannolikt att felet beror på bristande underhåll eller felaktig skötsel. Det har inte Peab lyckats med. Därför 'r Peab ansvarigt.

Och även om det inte är till fullo klarlagt vad som orsakar kubbsläppen talar detta starkt emot att entreprenaden har projekterats och utförts kontraktsevenligt. Mot denna bakgrund kan Peab inte anses ha visat att entreprenaden har utförts kontraktsevenligt.

Peab måste därför betala det yrkade beloppet samt Steen & Ströms rättegångskostnader på drygt 2,1 miljoner kronor.

Domen är överklagad till hovrätten.

Mikael Kindbom

Instans: Tingsrätterna

Rättsområden: [Entreprenadrätt](#), [Köprätt](#), [Avtalsrätt](#)

LEXNOVA NYHETER

Juridisk nyhetsbevakning och rättsdatabas

Blendow Lexnova är Sveriges mest omfattande juridiska nyhetstjänst. Vår bevakning innefattar rättsfall, lagstiftning och förarbeten inom samtliga rättsområden. Genom skräddarsydda bevakningsprofiler säkerställer du kontinuerlig uppdatering av rätt information och slipper nyhetsflöden som inte berör dig.

Läs mer på lexnova.se/nyheter